

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.335/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 22 december 2003 door de Minister van Werk verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot uitvoering van hoofdstuk 1, 2, 3 en 7 van titel II van de programmawet van xx december 2003", heeft op 29 december 2003 het volgende advies gegeven:

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd door de omstandigheid dat

"het ontwerp van koninklijk besluit de uitvoering van hoofdstuk VII betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen van de programmawet van 24 december 2002 en van titel II betreffende de werkgelegenheid van de programmawet van 19 december 2003, die uitwerking heeft met ingang van 1 januari 2004, beoogt dat het ontwerp van koninklijk besluit de uitvoering van de nieuwe tewerkstellingsmaatregelen evenals van de maatregelen betreffende de harmonisering van de verminderingen van de werkgeversbijdragen ten gunste van sommige doelgroepen tot doel heeft.

... de uitvoering van de nieuwe tewerkstellingsmaatregelen en de harmonisering van de bestaande maatregelen inhoudt dat de werkgevers, de sociale secretariaten en de instellingen belast met de inning van de sociale-zekerheidsbijdragen zo snel mogelijk moeten ingelicht worden over voormelde maatregelen opdat ze hun verplichtingen kunnen nakomen, opdat ze kunnen genieten van het nieuwe werkgelegenheidsbeleid en daaraan actief kunnen deelnemen en opdat ze hun informatica-instrumenten zo snel mogelijk kunnen bijwerken".

*

* *

Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Dat onderzoek werd bemoeilijkt doordat niet omtrent alle artikelen van het ontwerp verduidelijking kon worden verstrekt door een daartoe aangewezen gemachtigde ambtenaar. Het verdient aanbeveling dat in de toekomst, voor omvangrijke ontwerpen die uit gediversifieerde maatregelen bestaan, telkens verscheidene gemachtigde ambtenaren zouden worden aangewezen, rekening houdend met de specifieke deskundigheid van de betrokkenen en dat deze personen zich effectief en gedurende de volledige periode van het onderzoek van het ontwerp door de Raad van State ter beschikking zouden houden van de Raad, teneinde deze toe te laten om, overeenkomstig artikel 82, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, een antwoord te krijgen op de n.a.v. zijn onderzoek gerezen vragen. Aangezien dit niet als zodanig is gebeurd met betrekking tot de huidige adviesaanvraag, dienen de in dit advies geformuleerde opmerkingen met het nodige voorbehoud te worden gelezen.

Dat onderzoek geeft aanleiding tot de volgende opmerkingen.

1. De artikelen 3 en 3bis van het in artikel 4 van het ontwerp vermelde koninklijk besluit van 7 mei 1999 vinden rechtsgrond in artikel 2, § 5bis, van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum, en in artikel 57quater, § 3, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. De genoemde wetsbepalingen zijn evenwel opgeheven door de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie. De opheffingsbepaling van artikel 4 van het ontwerp kan enkel worden geacht in de laatstgenoemde wet rechtsgrond te vinden in zoverre daarin bepalingen zijn opgenomen waarin ook de op te heffen artikelen rechtsgrond vinden. Is dat niet het geval, dan is de Koning bevoegd om op grond van de algemene uitvoeringsbevoegdheid die artikel 108 van de Grondwet Hem toekent, bepalingen van een koninklijk besluit waarvoor de vereiste rechtsgrond niet meer bestaat, op te heffen.

In de aanhef van het ontwerp dient, al naar het geval, te worden verwezen naar artikel 108 van de Grondwet, of naar de genoemde wet van 26 mei 2002.

2. De artikelen 5 tot 34 van het ontwerp vinden rechtsgrond in diverse artikelen van de wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid. Aan die wet moet bijgevolg worden gerefereerd in de aanhef van het ontwerp.

3. In het ontworpen artikel 5, eerste lid, 8°, van het te wijzigen koninklijk besluit van 30 maart 2000 (artikel 26, 2°, van het ontwerp), wordt bepaald dat de federale Staat en de overheidsinstellingen die ervan afhangen, de nieuwe werknemers bij voorrang toewijzen aan de volgende globale projecten die tegemoetkomen aan maatschappelijke behoeften:

«8° interculturele bemiddeling bij de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en ondersteuning van de inschakeling bij de clusters van openbare centra voor maatschappelijk welzijn in het kader van het Lente- en Zomerprogramma van de federale regering ter bevordering van de socio-professionele inschakeling van gerechtigden op maatschappelijke integratie of een financiële maatschappelijke hulp».

De in de aangehaalde bepaling bedoelde projecten dienen uiteraard beperkt te blijven tot de aspecten van de betrokken aangelegenheden waarvoor de federale overheid bevoegd is. Teneinde daarover geen twijfel te laten bestaan, verdient het aanbeveling om die projecten in het ontwerp op een meer duidelijke wijze te omschrijven.

4. Luidens het derde lid van de ontworpen bepaling onder artikel 62, 11°, van het ontwerp, dient de bevoegde regionale dienst voor arbeidsbemiddeling, naar gelang het geval, de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening of het betrokken openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, in te lichten.

Dergelijke bepaling is toelaatbaar op voorwaarde evenwel dat de autonomie van de gewesten wordt in acht genomen, wat inhoudt dat deze met de ontworpen bepaling instemmen.

5. Artikel 89, 1°, van het ontwerp, vindt rechtsgrond in artikel 19 van de programmawet van 22 december 2003 ⁽²⁾. Aan die bepaling dient te worden gerefereerd in het aanhef van het ontwerp.

⁽²⁾ Die wet is, op de datum dat dit advies wordt gegeven, nog niet in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

De kamer was samengesteld uit

de Heren M. VAN DAMME, kamervoorzitter,

 J. BAERT,
 J. SMETS, staatsraden,

Mevrouw A. BECKERS, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. WEEKERS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME

ROYAUME DE BELGIQUE

Avis 36.335/1

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de l'Emploi, le 22 décembre 2003, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal "d'exécution du Chapitre 1, 2, 3 et 7 du Titre II de la loi-programme du xx décembre 2003", a donné le 29 décembre 2003 l'avis suivant:

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée par le fait que

"het ontwerp van koninklijk besluit de uitvoering van hoofdstuk VII betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen van de programmawet van 24 december 2002 en van titel II betreffende de werkgelegenheid van de programmawet van 19 december 2003, die uitwerking heeft met ingang van 1 januari 2004, beoogt dat het ontwerp van koninklijk besluit de uitvoering van de nieuwe tewerkstellingsmaatregelen evenals van de maatregelen betreffende de harmonisering van de verminderingen van de werkgeversbijdragen ten gunste van sommige doelgroepen tot doel heeft.

... de uitvoering van de nieuwe tewerkstellingsmaatregelen en de harmonisering van de bestaande maatregelen inhoudt dat de werkgevers, de sociale secretariaten en de instellingen belast met de inning van de sociale-zekerheidsbijdragen zo snel mogelijk moeten ingelicht worden over voormelde maatregelen opdat ze hun verplichtingen kunnen nakomen, opdat ze kunnen genieten van het nieuwe werkgelegenheidsbeleid en daaraan actief kunnen deelnemen en opdat ze hun informatica-instrumenten zo snel mogelijk kunnen bijwerken".

*

* *

Conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites ⁽¹⁾.

Cet examen donne lieu aux observations suivantes.

⁽¹⁾ Cet examen s'est trouvé compliqué du fait que le fonctionnaire désigné à cet effet n'a pas pu apporter des éclaircissements concernant tous les articles du projet. Il est recommandé qu'à l'avenir, pour des projets d'envergure comportant des mesures diversifiées, soient chaque fois désignés plusieurs fonctionnaires délégués, en tenant compte des compétences spécifiques des intéressés, et que ces personnes se tiennent effectivement à la disposition du Conseil d'État pendant la totalité de la période au cours de laquelle il examine le projet afin qu'il puisse, conformément à l'article 82, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, obtenir une réponse aux questions soulevées à l'occasion de cet examen. Ceci n'était pas réalisé dans le cadre de l'actuelle demande d'avis, les observations formulées dans le présent avis se liront avec la réserve nécessaire.

1. Les articles 3 et 3bis de l'arrêté royal du 7 mai 1999, mentionné à l'article 4 du projet, trouvaient leur fondement juridique dans l'article 2, § 5bis, de la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence et dans l'article 57quater, § 3, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale. Les dispositions légales précitées ont toutefois été abrogées par la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale. La disposition abrogatoire de l'article 4 du projet peut uniquement être réputée trouver son fondement juridique dans cette dernière loi dans la mesure où celle-ci comporte des dispositions dans lesquelles les articles qui seront abrogés trouvent également leur fondement juridique. Si tel n'est pas le cas, c'est au Roi qu'il appartient, en vertu du pouvoir général d'exécution que Lui confère l'article 108 de la Constitution, d'abroger les dispositions d'un arrêté royal qui ne disposent plus du fondement juridique requis.

Dans le préambule du projet, il y a lieu, selon le cas, de faire référence à l'article 108 de la Constitution ou à la loi précitée du 26 mai 2002.

2. Les articles 5 à 34 du projet trouvent leur fondement juridique dans divers articles de la loi du 24 décembre 1999 en vue de la promotion de l'emploi. Il s'impose dès lors de faire référence à cette loi dans le préambule du projet.

3. L'article 5, alinéa 1er, 8°, en projet, de l'arrêté royal du 30 mars 2000 qui sera modifié (article 26, 2°, du projet), dispose que l'État fédéral et les établissements publics qui en dépendent affectent prioritairement les nouveaux travailleurs aux projets globaux suivants qui satisfont des besoins de la société :

«8° la médiation interculturelle auprès des centres publics d'aide sociale et le soutien à l'insertion auprès des clusters de centres publics d'aide sociale dans le cadre du programme Printemps et Été du gouvernement fédéral pour promouvoir l'insertion socioprofessionnelle des ayants droit à l'intégration sociale ou à une aide sociale financière».

Les projets visés dans la disposition citée seront évidemment limités aux aspects des matières concernées relevant de la compétence de l'autorité fédérale. Afin de ne laisser subsister aucun doute à cet égard, il est recommandé de définir ces projets avec davantage de clarté dans le texte en projet.

4. Selon l'alinéa 3 de la disposition en projet à l'article 62, 11°, du projet, l'organisme régional de placement compétent doit avertir, selon le cas, l'Office national de l'emploi ou le centre public d'aide sociale concerné.

Pareille disposition est admissible à condition toutefois de respecter l'autonomie des régions, ce qui implique qu'elles marquent leur accord sur la disposition en projet.

5. L'article 89, 1°, du projet, trouve son fondement juridique dans l'article 19 de la loi-programme du 22 décembre 2003 ⁽²⁾. Il s'impose que le préambule du projet fasse référence à cette disposition.

⁽²⁾ Cette loi n'a pas encore été publiée au Moniteur belge à la date où le présent avis est donné.

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre,
	J. BAERT, J. SMETS,	conseillers d'État,
Madame	A. BECKERS,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. B. WEEKERS, auditeur.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. VAN DAMME.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

A. BECKERS

M. VAN DAMME